

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKI GRAĐANSKI SUD U ZAGREBU
Ulica grada Vukovara 84

Poslovni broj P-6287/2025-12

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A
I
R J E Š E N J E

Općinski građanski sud u Zagrebu, po sutkinji toga suda Vedrani Kufrin, u parničnom predmetu tužitelja Marijana Modrušana, Zagreb, Ulica Vladimira Nazora 59 A, OIB: 48268766923, zastupanog po punomoćnici Neri Kristini Tuđman, odvjetnici iz Zagreba, protiv tuženika Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473 zastupanog po punomoćniku Kruni Kneževiću, odvjetniku iz Odvjetničkog društva Metelko, Knežević i partneri d.o.o. u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 7. srpnja 2026. u prisutnosti tužitelja osobno, uz punomoćnicu Neru Kristinu Tuđman, odvjetnicu i zamjenicu punomoćnika tuženika Tamaru Horak, odvjetničku vježbenicu u Odvjetničkom društvu Metelko, Knežević i partneri d.o.o. u Zagrebu, a po objavi presude dana 30. srpnja 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuju se ništetnim odredbe Ugovora o namjenskom kreditu broj 3215761484/09, kreditna partija: 7104464048, od 25. veljače 2009., sklopljenog između tužitelja Marijana Modrušana, OIB: 48268766923, Ulica Vladimira Nazora 59 A, Zagreb, RH, kao korisnika kredita i tuženika Zagrebačka banka d.d., OIB: 92963223473, Trg bana Josipa Jelačića 10, Zagreb, RH, kao kreditora, i to odredbe članka 2. stavaka 6. i članka 23. C), koje glase: čl. 2. st. 6.: „Korisnik kredita obvezuje se platiti sve naknade i troškove u skladu s Odlukom o Tarifi naknada za usluge Kreditora“, a u dijelu koji se odnosi na naplatu naknade za obradu kreditnog zahtjeva te u dijelu koji se odnosi na naplatu naknade za prijevremenu otplatu kredita te čl. 23 C): „Korisnik kredita može izvršiti prijevremenu konačnu otplatu kredita uz plaćanje naknade prema Odluci o Tarifi naknada za usluge Kreditora, odnosno općim uvjetima poslovanja Kreditora važećim u trenutku prijevremene otplate.“.

II. Odbija se tužitelj sa preostalim dijelom tužbenog zahtjeva, preko dosuđenog u toč. I. izreke ove presude, kao neosnovanim.

III. Nalaže se tuženiku Zagrebačka banka d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473 da tužitelju Marijanu Modrušanu, Zagreb, Ulica Vladimira Nazora 59 A, OIB: 48268766923, isplati iznos od 1.717,01 EUR sa zateznim kamatama tekućim

-na iznos od 910,62 EUR od 13. ožujka 2009. do isplate

-na iznos od 806,39 EUR od 16. rujna 2009. do isplate

po stopi koja se za razdoblje do 31. srpnja 2015. određuje za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, a od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. do isplate po godišnjoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 (petnaest) dana.

IV. Nalaže se tuženiku Zagrebačka banaka d.d., Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 10, OIB: 92963223473 da tužitelju Marijanu Modrušuanu, Zagreb, Ulica Vladimira Nazora 59 A, OIB: 48268766923, naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.023,18 EUR sa zateznim kamatama tekućim na taj iznos od 30. srpnja 2026. do isplate po godišnjoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope, tj. kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja ili granične kamatne stope proizašle iz natječajnih postupaka za varijabilnu stopu za posljednje glavne operacije refinanciranja Europske središnje banke, za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, u roku od 15 (petnaest) dana.

V. Odbija se kao neosnovan zahtjev tužitelja za naknadom troškova parničnog postupka u iznosu od 7,50 EUR sa zateznim kamatama tekućim na taj iznos od 30. srpnja 2026. do isplate.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je 25. veljače 2009. sklopio s tuženikom Ugovor o namjenskom kreditu broj 3215761484/09, kreditna partija: 7104464048, kojim je tuženik tužitelju stavio na raspolaganje iznos od 42.000,00 EUR (dalje u tekstu: Ugovor ili Ugovor o kreditu). Tužitelj ističe kako su odredbe sadržane u članku 2. stavku 6. i u članku 23. C) predmetnog Ugovora o kreditu nepoštene i ništetne ugovorne odredbe, točnije odredbe Odluke o tarifi naknada za usluge Kreditora na koju se navedene odredbe ugovora pozivaju. Sporne odredbe odnose se na naknadu za obradu kreditnog zahtjeva i za prijevremenu konačnu otplatu kredita. Navedenim odredbama Ugovora o kreditu koje se pozivaju na Odluku tuženika, tužitelju je

neosnovano obračunata i naplaćena naknada za obradu kreditnog zahtjeva u iznosu 6.861,04 HRK, odnosno 910,62 EUR dana 13. ožujka 2009. te za prijevremenu konačnu otplatu kredita u iznosu od 6.075,76 HRK, odnosno 806,39 EUR dana 16. rujna 2009. Predmetne naknade, odnosno odredbe Ugovora prema kojima su iste naplaćene i obračunate, smatraju se ništetnim iz sljedećih razloga. Navedenim odredbama povrijeđeno je načelo savjesnosti i poštenja jer tužitelj nije bio obaviješten o obvezi i razlozima plaćanja naknada, niti je o njima pregovarano, a bez njih ne bi mogao ostvariti pravo na kredit niti ga prijevremeno otplatiti. Visina naknada nije opravdana stvarnim troškovima jer se određuje prema iznosu kredita te korisnici većih kredita plaćaju i veću naknadu, iako troškovi obrade nisu viši. Takve se naknade stoga ne temelje na stvarnim troškovima, već se određuju i naplaćuju isključivo jednostranom odlukom banke. Uzimajući u obzir okolnosti da se radi o tipskom ugovoru, da se radi o odredbama koje su unaprijed formulirane, da se istima nije pojedinačno pregovaralo te da tuženik nije tužitelju prezentirao o kakvim se točno stvarnim troškovima koji ulaze u sporne naknade radi, navedeno je prouzročilo značajnu neravnotežu u pravima i obvezama strana na štetu tužitelja pa su takve ugovorne odredbe ništetne u smislu odredaba članka 1021. i 1115. Zakona o obveznim odnosima, te članka 74., 96., 98. i 102. Zakona o zaštiti potrošača (2007). Svi sudionici obveznog odnosa moraju postupati obzirno i uvažavati interese obje strane vodeći računa o smislu i svrsi obveznog odnosa, a što jednostranim uvođenjem predmetnih naknada izostaje jer potrošač odnosno korisnik kredita ima slabiji položaj budući da ne može pregovarati niti na isto utjecati što stvara očiglednu neravnotežu. Takve naknade ne odgovaraju stvarnim uslugama i troškovima, pri čemu tuženik nije jasno obrazložio koje troškove one pokrivaju pa njihova naplata dovodi tužitelja u nepovoljan položaj, stvara značajnu neravnotežu i suprotna je zahtjevu dobre vjere. Navedenom odredbom definirano je što je tuženik ovlašten naplatiti temeljem ugovora o kreditu od tužitelja kao korisnika kredita, a to je glavnica te ugovorene kamate. Upravo iz navedene odredbe razvidno je da tuženik nije imao zakonsko uporište od tužitelja naplatiti nikakvu naknadu za obradu kreditnog zahtjeva i za prijevremenu otplatu kredita, a što znači da je tuženik u predmetni ugovor o kreditu uvrstio odredbu koja je suprotna članku 1021. Zakona o obveznim odnosima, točnije prisilnim propisima Republike, a zbog čega je predmetna odredba ništetna. Tužitelj naglašava kako s tuženikom nikada nije pojedinačno pregovarao o bilo kojoj odredbi Ugovora o kreditu, niti je mogao, a što je još jedan razlog ništetnosti predmetnih odredaba. Tužitelj stoga predlaže da sud donese presudu kojom će se utvrditi ništetnom odredbe čl. 2.6. i čl. 23. c) Ugovora o kreditu te naložiti tuženiku da tužitelju isplati iznos od 1.717,01 EUR sa zateznim kamatama na pojedine iznose uz naknadu troškova parničnog postupka sa zateznim kamatama.

2. U odgovoru na tužbu tuženik je osporio osnovanost tužbe i tužbenog zahtjeva s više osnova. Navodi kako ne spori visinu postavljenih tužbenih zahtjeva. Tuženik ističe kako tužitelj nije dokazao da je potrošač niti da se sredstvima kredita koristio isključivo za potrošačke svrhe. U cijelosti osporava navode tužitelja da bi se ugovorna odredba o naknadi za obradu kredita i naknada za prijevremenu otplatu kredita imala smatrati nepoštenom odnosno ništetnom i to iz sljedećih razloga. Ističe kako je odredba kojom se ugovara obveza korisnika kredita za plaćanjem naknada i troškova jasna, lako uočljiva i razumljiva. Sukladno odredbi čl. 57. ZZP nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Na jednak način određeno je i Direktivom Vijeća Europske unije 93/13/EEZ čiji tekst je inkorporiran spomenutim Zakonom o zaštiti potrošača u hrvatsko nacionalno zakonodavstvo. Osim što je tuženik tužitelju na tu odredbu ukazao u samom ugovoru, tuženik je upoznao i stavio

tužitelju na raspolaganje Odluku o Tarifi naknada za usluge Kreditora, a unutar koje je jasno i razumljivo bio propisan iznos naknade. Tuženik je tužitelja o obvezi plaćanja naknade za obradu kredita informirao i tijekom pregovora oko ugovaranja ovog ugovora o kreditu na način da su službenici Banke tužitelju jasno iskomunicirali da postoji obveza tužitelja, u slučaju odobrenja kredita, na plaćanje naknade za odobrenje kredita. Tuženik u privitku dostavlja izvadak iz Upute službenicima za odobravanje kredita građanima – osnovna uputa, a u kojoj se navodi da se naknada za obradu kredita naplaćuje sukladno Odluci o tarifi naknada za usluge te da se naknada od strane korisnika kredita (samo u slučaju da se odobri kredit) može platiti iz sredstava kredita ili iz vlastitih sredstava. Dodatno se napominje da naknada za obradu kredita predstavlja naknadu koja se naplaćivala u trenutku ugovaranja kredita (dakle, tužitelj je odmah bio upoznat s ekonomskim posljedicama ugovaranja kredita), a ista je pokrivala troškove poput: operativnih troškova (trošak rada djelatnika Banke, uključujući i troškove zaposlenika na razvoju i održavanju pripadnih IT sustava i sl.), materijalnih troškova (cijene uredskog materijala, informatičke opreme, trošak s osnove korištenja energenata, trošak s osnove razmjene podataka ili baza podataka s trećim stranama kao što su registar obveza po kreditima SRI, HROK ili HZMO itd.), troškova trećih strana koje sudjeluju u realizaciji usluge (npr. trošak poštarine), povezanih regulatornih troškova (npr. za rad djelatnika svih službi, savjetovanje klijenta, izrada ponude za kredit, provjera i unos podataka iz zahtjeva za kredit, obrada zahtjeva, odobravanje kredita, izrada i potpisivanje ugovora, isplata kredita, odlaganje i arhiviranje kreditnog spisa i sl.). Tuženik ukazuje se da je u ugovoru o kreditu jasno i razumljivo bilo propisano da je tuženik od tužitelja u slučaju prijevremene otplate kredita ovlašten naplatiti prijevremenu naknadu, a tužitelju je itekako bilo poznato pravo tuženika na naplatu jednokratne naknade za prijevremeno vraćeni iznos kredita sukladno odlukama tuženika te da je u tom slučaju dužan podmiriti tu naknadu te mu je bio poznat i iznos odnosno postotak naknade za prijevremenu otplatu kredita. Tuženik također ističe da odredba o ulaznoj i izlaznoj naknadi ne uzrokuje takvu neravnotežu u pravima i obvezama među strankama koja bi se imala smatrati znatnom u smislu odredbe čl. 53. ZZP. ističe prigovor zastare na ovo potraživanje tužitelja. Predlaže tužbu i tužbeni zahtjev odbiti uz naknadu troškova parničnog postupka.

3. Tijekom provedbe dokaza sud je izvršio uvid u Ugovor o namjenskom kreditu (stranica 8-17 spisa), dopis tužitelja od 13. lipnja 2025. (stranica 18 spisa), dopis tuženika od 24. rujna 2025. (stranica 22 spisa), otplatni plan (stranica 23-29 spisa) te proveo dokaz saslušanjem tužitelje kao stranke (stranica 174-177 spisa)

4. Među strankama nije sporno da su one 25. veljače 2009. sklopile Ugovor o kreditu broj 3215761484/09. Nije sporno niti da je člankom 2. st. 6. Ugovora o kreditu tuženik obvezao tužitelja na plaćanje naknada i troškova sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge kreditora te da mu je slijedom toga naplaćena naknada za obradu kreditnog zahtjeva u iznosu od 6.861,04 kn. Nije sporno niti da je člankom 23. toč. C Ugovora o kreditu tuženik obvezao tužitelju na plaćanje naknade za prijevremenu konačnu otplatu kredita prema važećoj Odluci o Tarifi naknada za usluge u poslovima koje obavlja Kreditor, odnosno općim uvjetima poslovanja Kreditora, a koja je naplaćena u iznosu od 6.075,76 kn. Sporno je da li su predmetne odredbe ugovora ništete. Sporno je da li je potraživanje tužitelja u zastari. Sporno je i tužiteljevo svojstvo potrošača.

5. Savjesnom i brižljivom ocjenom svakog dokaza zasebno, kao i svih dokaza zajedno, kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka, temeljem čl. 8. Zakona o

parničnom postupku ("Narodne Novine" br. 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19 i 80/22; u daljnjem tekstu ZPP), sud je utvrdio kako je tužbeni zahtjev tužitelja djelomično osnovan.

6. Odredbom čl. 2. st. 6. Ugovora o kreditu određeno je kako se korisnik kredita obvezuje platiti sve naknade i troškove u skladu s Odlukom o Tarifi naknada za usluge kreditora. Odredbom čl. 23. st. c. Ugovora o kreditu određeno je kako korisnik kredita može izvršiti prijevremenu konačnu otplatu kredita uz plaćanje naknade prema Odluci o Tarifi naknada za usluge Kreditora, odnosno općim uvjetima poslovanja Kreditora važećim u trenutku prijevermene otplate.

7. Iz dopisa tuženika upućenog tužitelju od 24. rujna 2025. razvidno da je dana 13.3.2009. naplaćena naknada za obradu kreditnog zahtjeva u iznosu od 6.861,04 kn, kao i da je dana 16.9.2009. naplaćena naknada za prijevremenu konačnu otplatu kredita u iznosu od 6.075,76 kn.

8. U odnosu na sporne okolnosti informiranja tužitelja i pregovaranja oko naknade za obradu kredita te naknade za prijevremenu otplatu kredita sud je saslušao tužitelja. Tužitelj je iskazao kako je u banci tuženika podigao predmetni kredit zbog potrebe adaptacije stana na adresi Nazorova 59 a, radi se o stanu u potkrovlju u kojemu je zajedno sa suprugom i troje djece živio sve do nedavno, kada su djeca otišla, s tim da supruga i on i dalje žive u tom stanu. Kredit je ishoden kako bi se rekonstruirao tavanski prozor, uvelo centralo grijanje i izvršila promjena cjelokupne stolarije u stanu. Koliko se sjeća, pregovore oko sklapanja kredita je obavljao u poslovnici tuženika na Trgu bana Jelačića, referentica je bila Ljerka Kozjak. Kredit je otplatio prijevremeno, a za naknadu tzv. ulaznu i izlaznu nije ništa znao, nije siguran da li je ta odredba uopće stajala u Ugovoru. Nitko mu nije ništa spominjao vezano za obvezu plaćanja i jedne i druge naknade, kao ni za visinu istih, a niti mu je netko spominjao za što bi banka eventualno koristila sredstva ostvarena plaćanjem tih naknada, posebice ga zaprepastila ova izlazna naknada kod prijevermene otplate kredita. Rata kredita je iznosila 380,00 EUR, odnosno više od 1/3 njegove plaće pa je bio prisiljen prodati ovaj založeni objekt u Tisnom. Na isplatnoj listi je uočio da mu je iznos kredita umanjen za iznos od 6 – 7 tisuća kuna, koliko je iznosila naknada za obradu kredita, a naknadu za prijevremenu otplatu kredita je platio u gotovini kod zatvaranja.

8.1. Sud prihvaća iskaz tužitelja u cijelosti, ocjenjuje ga uvjerljivim i istinitim, budući da isti ima neposredna saznanja o odlučnim činjenicama, a sadržaj iskaza tužitelja nije ničim doveden u sumnju.

9. U vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu na snazi je bio Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj: 96/03, dalje: ZZP), koji odredbom čl. 81. st. 1. propisuje da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Nadalje, st. 2. iste odredbe propisano je kako se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Stavkom 3. iste odredbe propisano je da činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom

standardnom ugovoru trgovca. Stavkom 4. iste odredbe propisano je da ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati. Člankom 59. al. 3. ZZP propisano je kako Ugovor o potrošačkom zajmu mora sadržavati podatke potrebne za identifikaciju ugovora, odredbe o uvjetima pod kojima se zajam odobrava, a poglavito odredbu o troškovima koji se u vrijeme sklapanja ugovora naplaćuju te pretpostavkama pod kojima se ti troškovi mogu promijeniti. Člankom 87. st. 1. ZZP propisano je kako je nepoštena ugovorna odredba ništava. Stavkom 2. iste odredbe propisano je kako ništavost pojedine odredbe ugovora ne povlači ništavost i samog ugovora ako on može opstati bez ništave odredbe. Prema članku 295. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj: 35/05., 41/08., 125/11., 78/15 i 29/18 – dalje u tekstu: ZOO) opći uvjeti ugovora su ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koji jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formalnom (tipskom) ugovoru bilo da se na njih ugovor poziva, opći uvjeti ugovora dopunjuju posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru i u pravilu obvezuju kao i ove.

10. Članak 84. ZZP propisuje da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. Odredbom članka 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ od 05. travnja 1993. godine o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima propisano da se procjena o tome jesu li neke odredbe nepoštena ne odnosi na definiciju glavnog predmeta ugovora ni na primjerenost cijene i naknade na jednoj strani te isporučene usluge i robe na drugoj strani, sve dok su te odredbe jasno i razumljivo sastavljene. Ugovorna odredba je jasna i razumljiva ako je ta odredba ne samo gramatički razumljiva, nego su potrošaču jasni ekonomski razlozi koji se nalaze u pozadini primjene te odredbe kako bi na temelju točnih i razumljivih kriterija mogao procijeniti ukupne ekonomske posljedice koje iz tih odredbi proizlaze, odnosno kako bi mogao sagledati koliki će biti iznos zaduženja za čitavo vrijeme trajanja ugovora o kreditu. Sud je analizirajući odredbu članka 2. st. 6. predmetnog ugovora o kreditu kojom je određeno kako se korisnik kredita obvezuje platiti sve naknade i troškove sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge kreditora utvrdio da navedena ugovorna odredba ne predstavlja odredbu o predmetu ugovora i cijeni, odnosno „glavni predmet ugovora“ pa se stoga na tu ugovornu odredbu ne odnosi isključenje testa poštenosti. S obzirom da pri ocjeni o tome da li je neka ugovorna odredba obuhvaćena pojmom „glavni predmet ugovora“ treba uzeti u obzir narav, opću strukturu i odredbe ugovora, pravni i činjenični kontekst ugovora, Sud EU je postavio određene kriterije nacionalnim sudovima za ocjenu predstavljaju li pojedine odredbe ugovora o kreditu glavni predmet ugovora ili ne, odnosno mogu li se te odredbe i pod kojim uvjetima testirati na poštenost pa je tako u presudi broj C-224/19 i C-259/19 od 16. srpnja 2020. utvrdio da se točan doseg pojmova „glavni predmet“ i „cijena“ u smislu odredbe članka 4. stavka 2. Direktive 93/13/EEZ ne može odrediti pojmom „ukupni troškovi kredita za potrošače“ pa se naknada za otvaranje kredita ne može smatrati bitnom činidbom hipotekarnog zajma samo zato što je uključena u njegove ukupne troškove. Dakle, bitne činidbe ugovora, „glavni predmet ugovora“ su odredbe kojima se utvrđuju bitne činidbe ugovora koje ga određuju kao takvog, karakteriziraju ugovor i bez kojih to nije taj ugovor, za razliku od ugovornih odredbi akcesornog karaktera, koje ne definiraju glavni predmet ugovora pa stoga podliježu testu poštenosti, a u koje odredbe se svakako ubrajaju i odredbe o naknadi za obradu zahtjeva i odobravanje kredita i naknadi za prijevremenu otplatu kredita jer ta odredba ne definira bit ugovora o kreditu, iako ulazi u „ukupne troškove kredita za potrošače“.

Nadalje, u predmetu C-224/19 Sud EU tumači čl. 3. st. 1. Direktive 93/13 na način da ugovorna odredba ugovora o zajmu sklopljenog između potrošača i financijske institucije kojom se potrošaču nalaže plaćanje naknade za otvaranje može stvoriti na štetu potrošača znatniju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka u suprotnosti sa zahtjevom dobre vjere, kad financijska institucija ne dokaže da ta naknada odgovara stvarno pruženim uslugama i nastalim troškovima, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri. Iako je prethodni postupak vezan uz određeni predmet koji se vodi pred nacionalnim sudom, jednom kad Sud EU protumači odredbu europskog prava, takva odluka postaje mjerodavna i obvezna i za ostale nacionalne sudove koji razmatraju jednak problem, odnosno tumačenja su retroaktivna jer objašnjavaju značenje norme od trenutka kad je ona nastala. U pogledu pravnih odnosa i sporova koji su proizašli iz njih, a koji su nastali prije ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, postoji obveza hrvatskih sudova tumačiti nacionalno pravo u duhu prava EU i njene sveopće pravne stečevine (što uključuje i praksu Suda EU), na što se Republika Hrvatska obvezala sklapanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, a koji je u primjeni od 2005.

11. Ocjenom provedenih dokaza sud je utvrdio da je odredba članka 2. st. 6. predmetnog ugovora o kreditu, kojim je ugovoreno da se korisnik kredita obvezuje platiti naknade i troškove u skladu s Odlukom o Tarifi naknada za usluge kreditora u dijelu koji se odnosi na naplatu naknade za obradu kreditnog zahtjeva te u dijelu koji se odnosi na naplatu naknade za prijevremenu otplatu kredita, a na temelju koje je tuženik tužitelju naplatio naknadu za obradu zahtjeva, koja naknada je u konkretnom slučaju iznosila 6.861,04 kn te naknadu za prijevremenu konačnu otplatu kredita, koja naknada je u konkretnom slučaju iznosila 6.075,76 kn te je i naplaćena u istom iznosu, nepoštena ugovorna odredba, a temeljem odredbe članka 102. stavka 1. ZZP ništetna iz slijedećih razloga. Naime, navedeni Ugovor o kreditu sklopljen je bez pojedinačnog pregovaranja o takvoj ugovornoj odredbi pa je na taj način tužitelj kao potrošač stavljen u neravnopravan položaj u odnosu na banku. Naime, odredba čl. 2. st. 6. Ugovora o kreditu, koja visinu naknade čine ovisnom isključivo o odluci jednog ugovaratelja, bez istovremeno preciznog označavanja na što se ista naknada odnosi, odnosno bez informacija o načinu određivanja te naknade, uzrokuju neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača jer dolazi do situacije da vjerovnik jednostrano određuje obvezu dužnika, koju promjenu dužnik ne može predvidjeti. Tužitelju je prilikom zaključenja Ugovora o kreditu trebalo objasniti razloge ugovaranja naknada i objasniti joj na što se iste točno odnose, pojedinačno o tome pregovarati i na taj način mu kao potrošaču omogućiti da pristane na takvu odredbu (koja jasno definira uvjete i razloge naplaćivanja naknada). Primjenom navedene ugovorne odredbe tuženik je izbjegao utjecaj tužitelja kao druge ugovorne strane na istu pa je takva jednostrano određena ugovorna odredba protivna i načelu savjesnosti i poštenja iz čl. 4. ZOO. Isto je dovelo do toga da je tužitelj pristao na odredbe sastavljene unaprijed od strane tuženika, bez mogućnosti utjecaja na sadržaj istih odredaba. Tuženik je, dakle, iskoristio svoj položaj "jače" ugovorne strane te je ugovorio naplatu naknade za obradu zahtjeva te naplatu naknade za prijevremenu otplatu kredita, radi čega je postupao potpuno suprotno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu, kao i protivno načelu savjesnosti i poštenja. Stoga pravilno tužitelj tumači predmetni Ugovor po načelu "uzmi ili ostavi" jer je imajući na umu prethodno navedeno, tužitelj, kao korisnik kredita, mogla samo istu odredbu ugovora prihvatiti ili ne, dakle druge mogućnosti nije bilo. Predmetni Ugovor je potrebama tužitelja prilagođen samo u dijelovima koji se tiču iznosa kredita, roka otplate, namjene kredita, no navedeno ne otklanja činjenicu da je i dalje riječ o standardiziranom obliku ugovora o kreditu kojem se mijenjaju samo navedeni

elementi ovisno o slučaju, ali glavni oblik je i dalje isti, a naravno i oni bitni elementi na kojima tuženik kao kreditor ustraje i bez kojih isti niti ne bi bio sklopljen, a kakve ugovore tuženik sklapa u velikom broju slučajeva. Spornom ugovornom odredbom u biti je tuženik sam odredio visinu naknade za obradu zahtjeva i visinu naknade za prijevremenu otplatu kredita, a bez da se o tome pojedinačno pregovaralo. Stoga je sporna ugovorna odredba zaista i prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, dakle ista predstavlja nepoštenu odredbu u potrošačkom ugovoru, u smislu odredbi ZZP.

12. Prema članku 295. ZOO opći uvjeti ugovora su ugovorne odredbe sastavljene za veći broj ugovora koji jedna ugovorna strana (sastavljač) prije ili u trenutku sklapanja ugovora predlaže drugoj ugovornoj strani, bilo da su sadržani u formalnom (tipskom) ugovoru bilo da se na njih ugovor poziva, opći uvjeti ugovora dopunjuju posebne pogodbe utvrđene među ugovarateljima u istom ugovoru i u pravilu obvezuju kao i ove. Tuženik, koji je nesporno sastavio predmetnu ugovornu odredbu o troškovima obrade i troškovima prijevremene odredbe kredita o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, nije dokazao opravdanost od odobrenog iznosa kredita ugovorene visine naknade, što rezultira time da je ta ugovorna odredba suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, potrošača. Imajući na umu je tuženik povrijedio interese i prava tužitelja, potrošača jer je u potrošačkom ugovoru o kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena naknada za obradu kreditnog zahtjeva i to sukladno Odluci o Tarifi naknada za usluge kreditora te naknada za prijevremenu otplatu kredita, o kojoj ugovornoj odredbi se nije pojedinačno pregovaralo, a što uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, potrošača te je stoga ta ugovorna odredba nepoštena, a time i ništetna u dijelu koji se odnosi na naplatu naknade za obradu kreditnog zahtjeva i naknade za prijevremenu otplatu kredita. Navedeno rezultira time da je tuženik, koji je dakle odgovoran za ugovaranje ništetne ugovorne odredbe, jer je istu nametnuo tužitelju, potrošaču, bez mogućnosti pregovaranja, nepošten stjecatelj. Stoga je primjenom članka 81. stavak 1. ZZP te članka 87. stavak 1. ZZP sud odlučio kao u točki I. izreke presude (tako i u odluci Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj 13 GŽ-4683/2022-3 od 17. siječnja 2023.).

13. U preostalom dijelu zahtjev u kojem tužitelj traži da se utvrdi ništetnost dijela odredbe kojom se Korisnik kredita obvezuje Kreditoru platiti temeljem Ugovora "sve" naknade i troškove u skladu s Odlukom o Tarifi naknada za usluge kreditora i tužbeni zahtjev valjalo je odbiti kao neosnovan jer je predmet tužbe i raspravljanje o ništetnosti odredbi Ugovora o kreditu kojima je ugovorena naknada za obradu kreditnog zahtjeva i naknada za prijevremenu otplatu kredita, dok se o "svim" naknadama i troškovima koje se Korisnik kredita obvezao Kreditoru platiti temeljem Ugovora u skladu s Odlukom o Tarifi naknada za usluge kreditora u ovom postupku nije raspravljalo, niti se takve naknade i troškovi navode u činjeničnom supstratu tužbe pa je u tom (preostalom dijelu) dijelu odbijen tužbeni zahtjev tužitelja (toč. II. izreke).

14. Također, iz provedenih dokaza, a imajući u vidu navedene zakonske odredbe, proizlazi da je odredba sadržana u čl. 23. toč. c. Ugovora o kreditu kojom je određeno je kako korisnik kredita može izvršiti prijevremenu konačnu otplatu kredita uz plaćanje naknade prema važećoj Odluci o Tarifi naknada za usluge u poslovima koje obavlja kreditor, odnosno općim uvjetima poslovanja Kreditora, ništetna temeljem odredbe čl. 87. st. 1. ZZP jer predstavlja nepoštenu odredbu u smislu

odredbe čl. 81. st. 1. ZZP. Ovo iz razloga što je navedeni Ugovor o kreditu sklopljen bez pojedinačnog pregovaranja o takvoj ugovornoj odredbi pa je na taj način tužitelj kao potrošač stavljena u neravnopravan položaj u odnosu na banku. Odredba čl. 23. toč. c. Ugovora o kreditu, koja visinu naknade čine ovisnom isključivo o odluci jednog ugovaratelja, bez istovremeno preciznog označavanja na što se ista naknada odnosi, odnosno bez informacija o načinu određivanja te naknade, uzrokuje neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača jer dolazi do situacije da vjerovnik jednostrano određuje obvezu dužnika, koju promjenu dužnik ne može predvidjeti. Tužitelju je prilikom zaključenja Ugovora o kreditu trebalo objasniti razloge ugovaranja naknade i objasniti mu na što se ista točno odnosi, pojedinačno o tome pregovarati i na taj način tužitelju kao potrošaču omogućiti da pristane na takvu odredbu. Primjenom navedene ugovorne odredbe tuženik je izbjegao utjecaj tužitelja kao druge ugovorne strane na istu pa je takva jednostrano određena ugovorna odredba protivna i načelu savjesnosti i poštenja iz čl. 4. ZOO. Predmetna odredba čl. 23. toč. c. Ugovora o kreditu je ništetna bez obzira što naknada za prijevremenu otplatu kredita sama po sebi nije ništetna, a kako to tuženik ispravno navodi, a kako proizlazi iz Direktive 2014/17 Eu parlamenta i vijeća, Direktive 2008/48 EZ, kao i iz kasnije donesenog Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" br. 75/09., u daljnjem tekstu: ZPK), ali pod uvjetom da se o takvoj odredbi posebno pregovaralo i da ona ne uzrokuje neravnotežu među strankama, a što ovdje nije slučaj (tako i u odlukama Županijskog suda u Splitu poslovni broj GŽ-2471/2018-2 od 06. prosinca 2019. i poslovni broj GŽ-2359/17-2 od 23. studenoga 2017.). Tuženik nikakvim dokazima nije osporio navode tužiteljice da se o spornoj ugovornoj odredbi iz Ugovora o kreditu nije pojedinačno pregovaralo, već je utvrđeno da se radi o tipskom ugovoru, čime je nedvojbeno utvrđeno da se radi o unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru o kreditu u kojem tužitelj, kao korisnik kredita, nije mogao utjecati na sadržaj odredbe Ugovora o kreditu koja se odnosi na obvezu plaćanja naknade za prijevremenu otplatu kredita i visinu te naknade.

15. Prema odredbi čl. 1024. ZOO dopušteno je ugovaranje naknade zbog prijevremene otplate kredita koja predstavlja naknadu štete. U konkretnom slučaju činjenica da li je tuženiku nastala šteta u smislu odredbe čl. 1024. ZOO zbog prijevremenog vraćanja kredita od strane tužitelja nije odlučna u konkretnom slučaju s obzirom na to da je ugovorna odredba na temelju koje je naplaćena naknada tužitelju zbog prijevremene otplate kredita ništetna iz iznijetih razloga, a posebice imajući u vidu da je predmet ovog postupka utvrđivanje ništetnosti navedene odredbe i povrat iznosa naplaćenog od strane tuženika na temelju ništetne odredbe, a ne naknada štete tuženiku.

16. Glede Odluke o Tarifi naknada za usluge u poslovima koje obavlja Kreditor (dalje u tekstu: Odluka), a na koju se poziva tuženik u odgovoru na tužbu valja reći da tuženik nije uz odgovor na tužbu, a niti kasnije u spis dostavio Odluku važeću u vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora o kreditu. Također, tuženik nije u spis dostavio niti Izvadak iz Upute službenicima za odobravanje kredita građanima – osnovna uputa na koji se poziva u odgovoru na tužbu.

17. Slijedom svega navedenoga, utvrđeno je da je predmetna ugovorna odredba čl. 23. toč. c. Ugovora o kreditu ništetna, te je stoga odlučeno kao u toč. I. izreke ove presude.

18. Temeljem članka 323. ZOO tuženik je dužan vratiti tužiteljici ono što je primio po osnovi koja je utvrđena ništetnom pa je temeljem iste odredbe valjalo

prihvatiti i zahtjev za vraćanje primljenih iznosa na ime naknade za obradu kredita i naknade za prijevremenu otplatu kredita, kao stečenih bez osnove, temeljem čl. 1111. ZOO, zajedno sa zateznim kamatama tekućim od prvog idućeg dana nakon plaćanja (neosnovanog stjecanja na strani tuženika) do isplate, temeljem čl. 1115. ZOO, odnosno čl. 29. st. 1., u svezi čl. 183. st. 1. ZOO te je stoga odlučeno kao u toč. III. izreke ove presude. Visina stope zatezne kamate određena je na temelju odredbe čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21, 114/22; u daljnjem tekstu: ZOO). Prigovor zastare nije osnovan, budući da je člankom 328. ZOO propisano da se pravo na isticanje ništetnosti ne gasi pa ne može zastarjeti zahtjev tužitelja kojim traži utvrđenje ništetnosti pojedinih odredbi Ugovora o kreditu. U odnosu na zahtjev za isplatu ističe se da se radi o restitucijskom zahtjevu te je na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 30. siječnja 2020. zauzeto pravno shvaćanje broj: Su-IV-47/2020 glede zastarnog roka u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO-a kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora, a isti počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora. Dakle, imajući u vidu navedeni pravni stav Vrhovnog suda RH, proizlazi da zastara restitucijskog zahtjeva još nije niti počela teći, nego će početi teći tek pravomoćnošću ove presude u kojoj je odlučeno o ništetnosti.

19. Neosnovano tuženik osporava tužitelju status potrošača. Odredbom čl. 3. st. 1. ZPP propisano je da je potrošač svaka fizička osoba koja sklapa pravni posao na tržištu u svrhe koje nisu namijenjene njegovom zanimanju niti njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti. Uvidom u Ugovor o kreditu utvrđeno da je isti namijenjen unutarnjem uređenju, dok i iskaza tužitelj proizlazi da je isti namijenjen adaptaciji stana na adresi Nazorova 59 a, Zagreb, a radi se o stanu u kojem tužitelj živi sa suprugom, dok je do nedavno u tom stanu živjelo njihovih troje djece. Osim toga, iz podataka jedinstvenog registra osoba MUP-a dostupnog putem aplikacije e spis proizlazi da na toj adresi tužitelj ima prijavljeno prebivalište od 13.7.1978. Tužitelj je isti zaključio kao fizička osoba, izvan svog zanimanja, svoje poslovne aktivnosti i poduzetničke djelatnosti. Teret dokaza da je tužitelj predmetni Ugovor o kreditu zaključio u svrhu koja je namijenjena njegovom zanimanju, odnosno njegovoj poslovnoj aktivnosti ili poduzetničkoj djelatnosti je na tuženiku pa kako tuženik na tu okolnost nije preložio provođenje bilo kakvih dokaza, niti takva činjenica proizlazi iz provedenih dokaza, to sud istaknuti prigovor ocjenjuje neosnovanim.

20. Odluka o troškovima parničnog postupka donesena je temeljem odredbe članka 154. stavka 5. ZPP i odredbe članka 155. stavka 1. i stavka 2. ZPP, budući da tužitelj nije uspio samo u neznatnom dijelu zahtjeva, a zbog toga nisu nastali posebni troškovi. Tužitelju je tako priznat trošak sastavljanja tužbe u iznosu od 200,00 EUR na temelju Tbr. 7. točka 1. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj: 138/23 - dalje: Tarifa), trošak sastavljanja podnesaka od 2. listopada 2025. i 13. studenog 2025. iznosu od 200,00 EUR (Tbr. 8. točka 1.) za svaki navedeni podnesak, trošak zastupanja na ročištima održanim 1. travnja 2026. i 7. srpnja 2026. u iznosu od 200,00 EUR (Tbr. 9. točka 1.) za svako navedeno ročište. Za svaku navedenu radnju tužitelju je priznat PDV po stopi od 25 %. Priznat je i trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 33,18 EUR i trošak sudske pristojbe na presudu u iznosu od 140,00 EUR. Na dosuđeni iznos troška parničnog postupka sud je temeljem odredbe članka 151. stavka 3. ZPP dosudio i zatražene zatezne kamate

tekuće od dana donošenja presude do isplate. Slijedom navedenog odlučeno je kao pod točkom IV. izreke presude.

20.1. S preostalim dijelom zahtjeva za naknadu troškova postupka tužitelj je odbijen. Nije mu priznat trošak javnobilježničke ovjere za dostavu punomoći jer nije bilo potrebe da tužitelj ovjerava punomoć koju je izdao svojoj punomoćnici pred javnim bilježnikom pa stoga taj trošak nije bio potreban za vođenje postupka. Stoga je riješeno kao u toč. V. izreke ove presude.

U Zagrebu, 30. srpnja 2026.

Sutkinja

Vedrana Kufrin

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba u roku od 15 (petnaest) dana od dana dostave presude. Žalba se podnosi ovom sudu, u tri primjerka, a o žalbi odlučuje Županijski sud.

DNA:

1. tužitelju po pun., uz rješenje o sudskoj pristojbi na presudu u iznosu od 140,00 EUR
2. tuženiku po pun.

Broj zapisa: **9-3088b-66e08**

Kontrolni broj: **02432-0159e-5759b**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski građanski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.